

Братя Грим
Златните деца

Живели някога мъж и жена. Те били много бедни и изкарвали прехраната си с рибилов.

Един ден мъжът изтеглил мрежата и онемял от почуда – в нея имало само една златна рибка. Той я гледал, без да може дума да каже, а тя заговорила с човешки глас:

– Слушай, рибарю, ако ме хвърлиш пак във водата, ще превърна малката ти колиба в дворец.

Рибарят отговорил:

– Каква полза от двореца, когато няма какво да ям?

– Ще се погрижа и за това. В двореца ще видиш един шкаф; щом го отвориш, ще видиш блюда с най-вкусни ястия и ще ядеш колкото поискаш.

– Щом е така – съгласил се рибарят, – ще изпълня молбата ти.

– Добре – добавила рибката, – но има едно условие: не бива на никого да казваш откъде ти е дошло това щастие. Изпуснеш ли само една дума, ще загубиш всичко.

Рибарят хвърлил рибката обратно във водата и тръгнал към дома си. Ала там, където била колибата, сега се издигал голям дворец. Влязъл вътре и видял жена си, облечена в разкошна одежда.

– Откъде се появи това богатство? – попитала с любопитство тя. – Всичко е толкова прекрасно! Много ми харесва.

– Да – отговорил мъжът ѝ, – и на мен ми харесва, но съм страшно гладен. Дай ми най-напред нещо за ядене.

– Няма нищо за ядене, а в новата къща изобщо не мога да се оправя.

– Не е толкова трудно – казал мъжът ѝ. – Там виждам един шкаф. Отвори го!

Жената на рибаря отворила шкафа и какво да види: в него имало хляб, плодове, месо и най-отбрани вина. Двамата седнали на трапезата и се нахранили до насита. После жената попитала:

– Но откъде дойде всичко това?

– Не ме питай – отговорил мъжът ѝ, – не бива да ти казвам. Ако издам тайната, щастieto ни ще свърши.

– Добре – съгласила се тя, – щом не бива да го зная, не искам и да зная.

Но тя не била искрена – любопитството не ѝ давало покой. Започнала непрекъснато да разпитва мъжа си и накрая, за да се отърве, той ѝ признал, че всичко дължат на една златна рибка, която уловил и после пуснал отново във водата. В същия миг хубавият дворец изчезнал и на

неговото място се появила бедната колиба. Мъжът трябвало да започне всичко отначало.

Ала не след дълго той отново уловил в мрежата си златната рибка.

– Слушай – казала тя, – ако ме хвърлиш във водата, ще ти върна двореца. Но този път бъди твърд и не издавай тайната на богатството. Иначе ще го загубиш.

– Няма да кажа нито дума – обещал рибарят и хвърлил рибката във водата.

Когато се прибрал у дома, видял великолепия дворец, а жена му просто сияела от щастие. Но любопитството не я оставяло на мира и след няколко дни тя започнала да разпитва мъжа си. Известно време той мълчал, но един ден жена му така го ядосала с непрестанните си въпроси, че не се съдържал и издал тайната. В същия миг дворецът изчезнал и те отново се намерили в старата колиба.

– Видя ли? – извикал рибарят. – Пак сме бедни и гладни.

– Ах – завайкала се жената, – предпочитам да съм бедна, отколкото да ме измъчва любопитство.

Дните минавали и всичко било постарому. Ала ето че един ден рибарят за трети път уловил златната рибка.

– Виждам, че все попадам в мрежата ти – казала рибката. – Затова ме занеси в къщата си и ме нарежи на шест парчета. Накарай жена си да изяде две от тях, две дай на коня си и две зарови в земята. Тогава над вас ще се изсипе благодат.

Мъжът взел рибката, занесъл я къщи и направил така, както го посъветвала тя. И станало чудо. От заровените в земята парчета поникнали два златни крина, кобилата родила две златни жребчета, а жената на рибаря родила две момчета, които били целите от злато. Децата расли и ставали все по-хубави, а заедно с тях расли жребчетата и криновете.

Един ден децата казали:

– Татко, ще яхнем златните коне и ще тръгнем по широкия свят.

Рибарят се натъжил и казал:

– Как ще живея без вас, като няма да зная как сте?

– Не се тревожи – успокоили го те, – ще гледаш двата крина и по тях ще разбираш как сме. Ако са свежи, значи сме здрави, ако започнат да вехнат, значи сме болни; а ако клопнат съвсем, значи сме мъртви.

После тръгнали на път. Вървели, вървели и стигнали до една странноприемница, в която имало много хора. Като видели златните деца, те започнали да се смеят и да им се подиграват. Единият от братята се засрамир и решил да се прибере у дома. Ала другият яхнал отново коня си

и скоро се озовал до една голяма и гъста гора. Тъкмо се чудел дали да продължи през гората, когато го видели хора и му казали:

– Не влизай в гората. В нея има разбойници. Като видят, че и ти, и конят ти сте от злато, ще те убият.

Но момъкът не се изплашил. Намерил мечи кожи, покрил себе си и коня с тях и спокойно тръгнал през гората. Изведнъж чул шумолене в храстите и доловил гласове.

– Идва пътник!

– Остави го на мира! Той е ловец на мечки и е беден. Няма какво да вземем от него.

Така златният конник минал благополучно през гората, без да му се случи нищо лошо.

Един ден пристигнал в едно малко селце. В селцето живеела красива девойка. Като я видял, момъкът се влюбил в нея. Тя също го харесала и скоро двамата се оженили. Живеели много щастливо, но ето че ги сполетяло нещастие. Бащата на девойката, който бил на дълъг път, се върнал и много се учудил, когато разбрал, че дъщеря му се е омъжила.

– Къде е младоженецът? – попитал той. – Искам да го видя.

Показали му златното момче, но тъй като той бил все още покрит с мечите кожи, бащата извикал:

– Никога няма да дам дъщеря си на мечкар! – И в гнева си се опитал да го удари.

Тогава дъщеря му паднала на колене и започнала да го моли за милост. Бащата обузда гнева си, но мисълта за младоженеца не го напускала. На другия ден станал рано и отишъл в стаята на младоженците, за да види дали мъжът на дъщеря му наистина е просяк. Ала щом надникнал, видял в леглото прекрасен момък, който блестял от злато. После излязъл и си казал: „Добре направих, че не го ударих“.

А златният мъж сънувал, че е на лов и че преследва великолепен елен. Когато се събудил, казал на жена си:

– Ще отида на лов.

– Може да ти се случи нещо лошо – отговорила жена му.

Но той казал:

– Трябва да отида.

Станал, облякъл се и отишъл в гората. Не след дълго пред него спрял красив елен – точно такъв, какъвто го видял в съня си. Прицелил се, но еленът избягал. Златният мъж яхнал коня си и препуснал след него. Цял ден го преследвал, но когато се стъмнило, го изгубил от поглед. Спрял да си почине и изведнъж съзрял в тъмнината малка къща.

Приближил се, почукал на вратата и след миг на прага се появила старица. Тя била вещица.

– Какво правиш толкова късно в гората? – попитала старицата.

Той отговорил:

– Преследвах един елен.

– Да, виждала съм този елен – казала старицата.

В това време едно кученце изскочило от къщата и започнало да лае.

– Ще млъкнеш ли, злобна гадино? – извикал златният мъж. – Или искаш да те застрелям?!

Тогава вещицата креснала гневно:

– Какво? Искаш да убиеш кученцето ми?

И в същия миг го превърнала в камък.

Жена му напразно го очаквала да се върне. „Сигурно се е случило онова, от което толкова се страхувах“ – помислила си тя.

В това време другият брат, който се върнал в бащиния дом, стоял пред криновете и видял, че единият от тях внезапно клюмнал.

– Голямо нещастие е сполетяло брат ми! – извикал той – Трябва веднага да го потърся и да се опитам да го спася.

– Никъде няма да ходиш! – казал бащата. – Какво ще правя, ако загубя и теб?

Ала синът му отговорил:

– Трябва да отида!

Яхнал златния си кон и отишъл в гората. Когато стигнал до къщата на вещицата, тя излязла навън и го поканила да влезе, но той казал:

– Ако не съживиш брат ми, ще те застрелям!

Това не било по волята на старицата, но тя докоснала с пръст камъка и златният мъж отново възвърнал човешкия си образ. Двамата братя се прегърнали, после яхнали златните си коне и препуснали през гората. Единият брат се върнал при красивата си жена, а другият се прибрал при баща си.

– Сигурен бях, че си спасил брат си – казал бащата, – защото златният крин разцъфна отново.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Die Goldkinder

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2495>]